

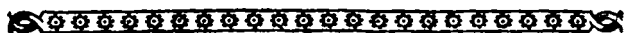
U I T G E Z O G T E
V E R H A N D E L I N G E N
U I T D E N I E U W S T E W E R K E N V A N D E
S O C I E T E I T E N
D E R
W E T E N S C H A P P E N
I N E U R O P A
E N V A N A N D E R E
G E L E E R D E M A N N E N.
Met naauwkeurige Afbeeldingen.
E E R S T E D E E L



T E A M S T E R D A M,
B y F. H O U T T U Y N.
M D C C L V I I.



ALGEMEENE
T A F E L
TOT DE
NATUURLYKE HISTORIE
DER
VIERVOETIGE
D I E R E N.
DOOR DEN HEER
J. T. K L E I N.



DE wydvermaarde Heeren C. LINNÆUS en J. T. KLEIN hebben aan de beoefeninge der Natuurlyke Historie zeer grooten dienst gedaan. Naa GESNERUS, ALDROVANDUS, RAY, CHARLETON en JONSTON, die hen voorlichtten, is het Ryk der Dieren door hen in eene betere order geschikt; verdeelende zy het zelve by BENDEN in *Rangen of Gezinnen*,
I, DEEL. Ge-

Geflachten, en *Soorten*. De Geleerde wereld is hen, inzonderheid den eerstgemelden Heere LINNÆUS, hier voor zoo veel verplicht, dat men de kleine en weinige gebreken, welke in hunne samenstelsels van 't Ryk der Dieren bykans onvermydlyk zyn gesloopen, zonder ergeris of spotterye behoorde over te stappen, en met bescheidene toegeeffykheid moest kunnen gedoogen, dat de tweede DIOSCORIDES, te Upsal, onder de Roofdieren by voorbeeld, en in den zelfden Rang, waar in hy de *Beeren*, *Leeuwen*, en *Wolven* plaatst, ook de *Vledermuisen* een gelid doet uitmaaken. Hy heeft de Kenmerken der Viervoetige Dieren afgenomen uit de Tanden: en welke zwarigheid toch, dat, volgens deeze manier, het Vledermuisje by den Zeehond, Sivetkat, Egel en Mol, zoowel als by den Leeuw en Beer, worde t'huis gebragt in 't zelfde regiment? Onder de aanmerkingen van de beroemde Heeren *de BUFFON* en *DAUBENTON*, tegen het samenstel van den Grooten LINNÆUS, zyn 'er zekerlyk ook zulke die welgegrond geoordeeld moeten worden; maar dat samenstel, over het geheel gerekend, mag niettemin als nog voor 't beste worden gehouden dat over de gantse Natuurlyke Historie in de wereld is. Berispen was in alle eeuwen veel gemaklyker dan Verbeteren. En 't is al vry wat te zeggen, van de geheele wyduitgestrekte Natuur, zoo verre zy bekend is, van Dieren, Planten, Steenen en Mynstoffen, in een beknopt

knopt zakboekje zulk een bepaald gezicht te geeven, dat de Leezer en navorser, zonder merklyke verwarring en met het grootst gemak, op de bogtige omwegen der Natuur moog worden rondgeleid, om haare overkonstige Voorwerpen tot Lof des Grooten Scheppers en ten nutte der menslyke samenlevinge te leeren kennen.

Wy zullen hier van 't Nut der samenstelsels, die op vaste kenmerken van onderscheid tusschen de dingen gevormd worden, niet in 't breede spreken: maar alleen zeggen, dat de Tafel der viervoetige Dieren, welke de Heer KLEIN heeft opgegeeven, by ons, zo niet voor den besten, ten minsten voor den gemaklyksten word aanzien, om den Liefhebberen van de Natuurlyke Historie der Dieren tot eenen wegwyzers te kunnen dienen.

De Heer KLEIN onderscheidt de Viervoetige Dieren uit de figuren hunner voorpooten, en uit het getal hunner Hoeven of Vingeren. Hy begrypt het, naar ons gering oordeel, zeer wel, dat de Kortheid of Langkheid der Pooten het waare kenmerk van een viervoetig Dier niet wegneemt of geeft; en 't staat my zoo wel als hem eenigermate tegen, dat de Hagedissen, Schildpadden en Vorsen, door anderen, ook door den Heere LINNÆUS, tot den Rang der *kruipende* Dieren gebracht worden. Zie hier zyn Tafel:

I. DEEL.

DIE-

458 TAFEL DER VIERVOETIGE DIEREN.

DIEREN van den *Eersten Rang*, zynde HAAIRIGE en GEHOEFDE. Deeze zyn , naar het getal hunner Hoeven aan de Pooten , onderscheiden in vyf Gezinnen. Zy baaren allen levendige Jongen.

Gezin I. Met een enkele Hoef aan den Poot.

PAARD. *Equus*.
EZEL. *Asinus*.

Gezin II. Met twee Hoeven.

STIER. *Taurus*. } BUL. *Domesticus*.
 } WILDE. *Ferus*.

SCHAAP. *Aries*.

	}	HUISBOK. <i>Hircus</i> .
		STEENBOK. <i>Ibex</i> .
		WILDE GRIT. <i>Rupicapra</i> .
		REEBOK. <i>Gazella</i> .
BOK. <i>Tragus</i> .		MUSKUS-BOK. <i>Moschus</i> .
		DIKKOP. <i>Tepho-cephalus</i> .
		BEZOARBOK. <i>Besaarsicus</i> .
		BRANDHERT. <i>Tragelaphus</i> .
		DWERGBOKJE. <i>Nanus (Guineensis)</i> .
		KAMEELPANTHER. <i>Giraffa</i> .
	}	HERT. <i>Cervus Nobilis</i> .
		RENDIER. <i>Rhangifer</i> .
HERT. <i>Cervus</i> .		REE. <i>Capreolus</i> .
		ELAND. <i>Alce</i> .
		DAS. <i>Dama recentiorum</i> .
	}	VARKEN. <i>Porcus Domesticus</i> .
		MUSKUS-ZWYN. <i>Moschiferus</i> .
ZWYN. <i>Porcus</i> .		BABIROUS. <i>Babiroussa</i> .
		SPITSOOR. <i>Acut-auris</i> .

Gezin III. Met drie Hoeven.

RINOSEROS. *Rhinoceros*.

Gezin IV. Met vier Hoeven.

NYLPAARD. *Hippopotamus*.

Gezin V. Met vyf Hoeven.

ELEPHANT. *Elephas*.

DIE

DIEREN van den *Tweeden Rang*, zynde *HAARIGE* en *GEVINGERDE*. Deze zyn, naar het Getal der Vingeren aan de voorste Pooten, insgelyks onderscheiden in vyf Gezinnen, en baaren ook levendige jongen.

Gezin I. Met twee Vingeren.

KAMEEL. *Camelus*.

SILENUS. *Silenus*.

Gezin II. Met drie Vingeren.

LUYAART. *Ignavus*.

MIERENEETER. *Tamandus*.

Gezin III. Met vier Vingeren.

SCHILDVERKEN. *Armadillo Tatu*.

AMERIKAANS KONYN. *Cavia*.

Gezin IV. Met vyf Vingeren.

HAAS. *Lepus*.

SLAAPRATTE. <i>Sorex</i> .	{	EKKHOOREN. <i>Sciurus</i> .
		RAT. <i>Glis</i> .
		MUIS. <i>Mus</i> .
		MOL. <i>Talpa</i> .
		VLEERMUIS. <i>Vespertilio</i> .

WEZEL. *Mustela*.

EGEL. *Acanthion*.

HOND. *Canis*.

WOLF. *Lupus*.

VOS. *Vulpes*.

HALVE VOS. *Coati*.

KAT. <i>Felis</i> .	{	HUISKAT. <i>Catus</i> .
		LOS. <i>Lynx</i> .
		LUYPAARD. <i>Pardus</i> .
		TYGER. <i>Tigris</i> .
		LEEUW. <i>Leo</i> .

BEER. *Ursus*.

VEELVRAAT. *Gulo*.

SATER. <i>Satyrus</i> .	{	AAP. <i>Simia</i> .
		MEERKAT. <i>Cebus</i> .

Gezin V. Met vyf Vingeren, doch die aan een verknocht zyn, gelyk ganzepooten.

OTTER. *Lutra*.

BEVER. *Caster*.

WALRUS. *Rosmarus*.

ROB. *Phoca*.

ZEE-OS. *Manati*.

I. DEEL.

DIE.

DIEREN van den *Derden Rang*, zynde **KAAL OF DEN HUID**. Zommige zyn met Schilden gedeckt, anderen geheel naakt. Zy worden onderscheiden in drie Gezinnen; en teelen hunne Jongen uit Eieren, die zy leggen.

Gezin I. Schildendraagende.

SCHILDPAAD. *Testudo*. { LANDSCHILDPAAD met losse Vingers. *Digitis discretis*.
ZEECHILDPAAD met Vlerkpooten. *Pedibus anomalis*.

Gezin II. Geharnaste.

KROKODIL. *Crocodilus*. *Caimanus*.

Gezin III. Naakte.

HAGEDIS. *Lacerta*. { met een gladden rug. *Dorso laevi*.
met een getanden rug. *Dorso papillato*.

SALAMANDERHAGEDIS. *Salamandrina*.

MOLK, SALAMANDER. *Salamandra*. die haare Eyeren in haar baarmoeder uitbroed.

GEKKO. *Gekko*.

BRANDNETEL. *Cordylus*, *Uromastix*.

SCHINK. *Scincus*.

KORTPOOT. *Seps*, *Lacerta Chalcidica*.

KAMELEON. *Chamaeleo*.

KWAAKER. *Batrachus*. { KIKVORS. *Rana*.
PADDE. *Bufo*.

N.

